

SCHRIJFWIJZER

DIALECTGENOOTSCHAP

BACHTN DE KUUPE

Versie september 2026

Herman Keirsebilck

Met dank aan Leonard Willaert en Wim Sohier voor de medewerking bij de opmaak van de eerste schrijfwijzer, versie april 2006

Met dank aan Walter Winnock voor de opmaak van de tweede schrijfwijzer, versie maart 2014, met advies en medewerking van Dr. Roxane Vandenberghe, redacteur Woordenboek Vlaamse Dialecten, UGent en wetenschappelijk medewerker bij vzw Dialectgenootschap Bachtn de Kuupe.

Aangenomen door het Bestuursorgaan van de vzw Dialectgenootschap Bachtn de Kuupe in vergadering van 07 mei 2014.

Het Bestuursorgaan besliste in vergadering van 17 maart 2026 om de schrijfwijzer te actualiseren. Met de vernieuwde schrijfwijzer, opgemaakt door bestuurder Herman Keirsebilck, wil het genootschap zorgen voor een vlottere leesbaarheid van de 'Diejalektgazette' en andere publicaties.

Onze schrijfwijzer, een hulpmiddel bij het schrijven in het dialect van Bachten de Kupe.

Afstappen van spelling.

Meer schrijven volgens uitspraak rekening houdend met gemaakte afspraken.

Weglating van klanken

zetn, speeln, oekn, prochie, belachlik

Er wordt geen gebruik gemaakt van het afkappingsteken ` om de leesbaarheid te bevorderen. Het afkappingsteken overlaadt de tekst.

Wel schrijven we "*wien is 't?*" en "*da j' ook*", omdat die weglatingen minder systematisch zijn dan in die -en-woorden. Zo worden niet teveel letters / klanken aan elkaar geplakt.

E j' verstoan wiene dan 'k wiln zegn?

Assimilaties

We assimileren niet daar dit te moeilijk is om consequent toe te passen. We schrijven dus "*en is doa*" en niet "*en iz doa*", "*zoad*" en niet "*zoat*" voor zaad, "*et*" en niet "*ed*" voor heeft.

I. Korte klinkers

	<i>Bachtn de Kuupes</i>	<i>zoals de AN-klank</i>
i	wit, winn, pit (<i>put</i>), rik (<i>rug</i>)	wit, winnen, dik
o	kop, kort, vrowe, bolle	kort, krom, lossen
e	mes, kerke, slekke, vet	mes, kerk, vet
a	pap, dadde, katte, wangeln,	pap, dat, kat, wandelen
u	dul, musche, vuln, zunne	mus, vullen, mug, dun
ie	tied, iezer, kiend, drienkn	ziel, griep, hiel
uu	ruute, buuk, vuul, duuwn	ruw, duren, duwen
oe	koeke, vloekn, stoet	koek, vloeken, koel
doffe e	me, de, goeste, nonkel	me, de, woeste, nonkel

II. Lange klinkers

	<i>Bachtn de Kuupes</i>	<i>zoals de AN-klank</i>
eu	deure, meur, veugel	deur, vleugel, leuren
eû	trakteur, meuln of muln, kuln (= kullen)	
	<i>zoals in bonheur, facteur, malheur</i>	
ee	veele, zeetel, scheel	vele, zetel, scheel
èè	pèèrdestèèrt, èèrde, blèètn	
	<i>zoals in het Engels: mad, man (maar meer gerekt)</i>	
oo	booge, schoole, kookn	boog, school, koken
aa	aak, traage, schaap	haak, traag, schaap
oa	woater, loate, verstoan	
	<i>zoals in het Franse leenwoord 'rose'</i>	
oë	koë, boël, moëtn, goëd	koe, boel, moeten, goed

III. Tweeklanken en gebroken lange klinkers

Bachtn de Kuupes

zoals de AN-klank

ei ei, reize, peizn

ei, reis, peinzen

ou/aau

vrouw(e) (vrouw), rouwe (rouw) vrouw,rouw

blaauw (blauw), raauw (rauw) blauw, rauw

eë = lange ee met lichte breking

breëd, zeër (pijn) (lang en tweeklankig)

ommekeërn, zeëre (vlug)

oë = lange open oo + e (lichte breking)

broëd, schoëne, kroëne, boëte

ië = i + gedekte e (lichte breking)

ziële, diëpe, vliëgn

IV. Medeklinkers

Bachtn de Kuupes

zoals de AN-klank

zj zjante, zjendaarms, zjuuste

gendarmes, gelei, genre

sj sjaale, visjn , sjiek

sjaal, vissen

sch schaap, schoone, mèènschn

h aamer, oend, angn, oërn

'h' wordt niet uitgesproken en ook niet geschreven

Wij zeggen wel degelijk "heël de wèèrld, heël d'n aavnd," en niet eël" omdat het onderliggende woord niet "heel" is maar "geheel" > de "g" wordt als een "h" uitgesproken en de tweede "h" wordt weggelaten.

g groëte, groensels

Alhoewel de 'g' uitgesproken wordt als 'h' wordt toch 'g' geschreven (niet: stieve hroëte hroensels)

VERVOEGING JA - NEE

JA

1e pers. enkelv.	jaa `k (Beveren: joa `k)
2e pers. enkelv.	joa j', joa je
3e pers. enkelv.	joa n' (m), joa `s (v), joa `t (o)
1e pers. meerv.	jom, jow
2e pers. meerv.	joaj, joaje
3e pers. meerv.	joans

NEEN

1e pers. enkelv.	nink
2e pers. enkelv.	nej, neije
3e pers. enkelv.	neën (m), nins (v), nint (o)
1e pers. meerv.	neëw, neëm (ë onvermijdelijk)
2e pers. meerv.	nej, neije
3e pers. meerv.	nins

Voor elke vorm van "ja" en "nee" kan ter versterking nog

*"gie" toegevoegd worden (jaak gie, joaj gie, nink gie, nej gie, ...),
alsook "ba" (ba jaak, ba nink, ba jom, ba neëw, ...).*

TOCH WEL

1e pers. enkelv.	`k doen, ja `k doen, ba `k doen
2e pers. enkelv.	je doet, joa je doet, ba je doet
3e pers. enkelv.	e doet, ze doet, 't doet, ba ze doet, ba 't doet
1e pers. meerv.	ja we doen, ja me doen, ba we doen,
2e pers. meerv.	je doet, ba je doet, ba ge doet
3e pers. meerv.	ja ze doen, ba ze doen, ze doen

TOCH NIET

1e pers. enkelv.	ba 'k en doen (nie), 'k en doen (nie)
2e pers. enkelv.	ba j' en doet (nie), ba g' en doet, ba g' en doe nie
3e pers. enkelv.	ba 'n en doet, ba 'n en doe nie, ba z' en doet, ba z' en doe nie, ba 't en doet, ba 't en doe nie, 't en doe nie
1e pers. meerv.	ba w' en doen (nie), ba m' en doen (nie)
2e pers. Meerv.	ba g' en doet (nie), ba g' en doe (nie), ba j' en doet (nie), ba j' en doe (nie)
3e pers. meerv.	ba z' en doen (nie)

ZIJN

1e pers. enkelv.	'k / ik zien (ik) zien 'k (ik)?
2e pers. enkelv.	je / ge zie gie zie j' gie?
3e pers. enkelv.	en is ie, en is em is 'n ie? is 'n em? z' is (zie) is ze (zie)? is 'n (ie) 't is, is 't?
1e pers. meerv.	me / we zien wieder, zien me wieder? Zie m' wieder?
2e pers. meerv.	je / gie zie (gieder), zie je (gieder)? Zie gieder
3e pers. meerv.	ze zien (zieder), zien ze (zieder)?

HEBBEN

1e pers. enkelv.	`k en ik, en `k ik?
2e pers. enkelv.	j' e gie, j' e, e j' gie? E gie?
3e pers. enkelv.	en ed (ie), en is (em), et 'n ie? Ed 'n em? Z'e (zie), zie et, e ze (zie)? E zie? 't Ed / ed ,t
1e pers. meerv.	m' en (wieder), w' en (wieder), e me wieder? E we wieder?
2e pers. meerv.	j' (g') e gieder, e j' gieder?
3e pers. meerv.	z' en zieder, en ze zieder?

VERVOEGING WERKWOORDEN

TEGENWOORDIGE TIJD

Ik, `k infinitief: zien, loopm, oorn

Gie, je, j' stam + t: ziet, lopt, oort

Em, e, ze, zie, et, `t stam + t: is, lopt, oort

We, wieder, me, m' infinitief: zien, loopm, oorn

Gieder, stam + t ziet: lopt, oort

Zieder, ze stam + n (m): zien, loopm, oorn

PERS. VOORNAAMWOORD - WERKWOORD - HERHALING PERS. VOORNAAMWOORD

Ik (`k) werkwoord	ik
Je (j') werkwoord	gie
E, ze , 't werkwoord	ie, zie,
We, me werkwoord	wieder
Je, ge werkwoord	gieder
Ze werkwoord	zieder

HULPWERKWOORD 'GAAN'

Ze goan zieder t' aavnd vroeg goan (goan) slaapn.

Ze gaan vanavond vroeg slapen.

Goa gieder mo buutn goan (goan) speeln!

Gaan jullie maar buiten spelen!

E goat ie morgn wel weere no 't schoole goan.

Hij zal morgen wel weer naar school gaan.

BEZITTELIJKE VOORNAAMWOORDEN

Mien

Joen

Zien, neur

Nuuzn

Jundern

Nundern

VRAGENDE WOORDEN

Wiene, wuk

wat

Wukker(n), wuffer(n)

welk

Wiën

wie

Woa(r)

waar

Woarom

waarom

Wanneër

wanneer

Een vragend woord wordt dikwijls gevolgd door 'dadde'.

Wiën dadde? Wiene dadde? Wuk dadde? Woa dadde?

AANWIJZING

't Is an mie(n), 't is an ik

't Is an joe(n), 't is an gie

't Is an (n)em / num, 't is an (n)eur

't is an nunder, nulder

't is an junder, julder

't is an nunder, 't is an nulder, 't is an zieder

DAT + PERSOONL. VOORNAAMWOORD

1e pers. enkelv. dan `k ik

2e pers. enkelv. da j' gie

3e pers. enkelv. dat n' ie, dat n' em, da ze zie,
dat et, dat `t

1e pers. meerv. dam wieder, damme wieder

2e pers. meerv. da j' gieder, da je gieder

3e pers. meerv. dan ze zieder, dan zieder

ALS

En is ie zo moë **lik** e 'n oend

Z' is zie zo bleëk **of** e scheete

DAN

En is ie dikker **of** gie

Z' is zie grodder **of** em

OM

`k Goan tettiengn goan zoekn **voe** te goan vischn.

DE + MANNELIJK ZN

'k Zien ik bie 'n dokter en 'k gaan toen no 'n apoteeker.

Zit in 'n zeetel en lat 'n oend grust!

LEENWOORDEN

Leenwoorden worden in hun taal geschreven.

EIGENNAMEN, PLAATSNAMEN ...

Worden in het AN geschreven.

Uitzonderingen kunnen voor kluchten en humoristische artikels.